

Na osnovu člana 26., stav 26.2 tacka 27) Statuta UniCredit Bank Srbija a.d. i člana 174. Zakona o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS" br. 31/2011, 112/2015 i 108/2016), članova Pravilnika o pravilima ponašanja investicionog društva prilikom pružanja usluga ("Sl. glasnik RS" br. 89/2011,44/2012, 46/2016 i 74/2016), Pravilnika o davanju saglasnosti na opšta akta organizatora tržišta, investicionog društva i Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti ("Sl. glasnik RS" br. 89/2011 i 44/2012) i Člana 3 Pravila poslovanja Ovlašćene banke UniCredit bank Srbija, Izvršni Odbor UniCredit Bank Srbija a.d. dana 28.02.2017. godine, usvaja

PRAVILNIK O KATEGORIZACIJI KLIJENATA OVLAŠĆENE BANKE UNICREDIT BANK SRBIJA AD

1. Opšte odredbe

Ovlašćena banka će pre pružanja usluga klijente razvrstati u kategoriju profesionalnih ili malih klijenata, a u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala i aktima Komisije za hartije od vrednosti. Ovu kategorizaciju, Ovlašćena banka sprovodi na osnovu informacija koje su joj dostupne u vezi sa klijentovim:

1. investicionim ciljevima;
2. znanjem i iskustvom;
3. finansijskom pozicijom.

Kada utvrdi da neki klijent više ne pripada početno utvrđenoj kategoriji klijenata, Ovlašćena banka će preduzeti mere radi promene kategorije klijenta.

Ovlašćena banka će svakog klijenta putem trajnog medija obavestiti o:

1. kategoriji klijenata u koju je razvrstan;
2. nivou zaštite interesa koja će mu biti pružena;
3. mogućnosti da zatraži razvrstavanje u drugu kategoriju klijenata, kao i o svim promenama nivoa zaštite koje proizilaze iz takve odluke.

2. PROFESIONALNI KLIJENTI

2.1 Profesionalni klijent

Profesionalni klijent je klijent koji poseduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj proceni rizika u vezi sa ulaganjima i koji ispunjava uslove propisane Zakonom. Pod profesionalnim klijentom u vezi sa svim investicionim uslugama i aktivnostima i finansijskim instrumentima, smatraju se:

- 1) lica koja za poslovanje na finansijskom tržištu podležu obavezi odobrenja, odnosno nadzora od strane nadležnog organa, kao što su:
 - a) kreditne institucije
 - b) investiciona društva
 - c) druge finansijske institucije čije poslovanje je odobrio ili nadzire odgovarajući nadzorni organ

- d) društva za osiguranje
 - e) institucije kolektivnog investiranja i njihova društva za upravljanje
 - f) penzijski fondovi i njihova društva za upravljanje
 - g) dileri produktnih berzi
 - h) kao i ostala lica koja nadzire nadležni organ
- 2) pravna lica koja ispunjavaju najmanje dva od sledećih uslova:
- a) ukupna imovina iznosi najmanje 20.000.000 evra;
 - b) godišnji poslovni prihod iznosi najmanje 40.000.000 evra;
 - c) sopstveni kapital u iznosu od najmanje 2.000.000 evra;
- 3) Republika, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i druge države ili nacionalna i regionalna tela, Narodna banka Srbije i centralne banke drugih država, međunarodne i nadnacionalne institucije, kao što su Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i ostale slične međunarodne organizacije.

Ovlašćena banka može tretirati i druge klijente kao profesionalne klijente na njihov zahtev i kada proceni da takav klijent poseduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj proceni rizika u vezi sa ulaganjima, a u zavisnosti od vrste transakcija ili usluga. Procena podrazumeva da li profesionalni klijent ispunjava najmanje dva uslova propisana za kvalifikovane investitore, bliže određeno članom 14. stavom 2. tačkom 2) Zakona o tržištu kapitala.

2.2 Tretman

Prilikom pružanja usluga profesionalnom klijentu, Ovlašćena banka će smatrati da taj klijent ima dovoljno znanja i iskustva na području investiranja u određene vrste finansijskih instrumenata ili usluga, odnosno znanja i iskustva potrebnih za razumevanje rizika povezanih sa transakcijom ili upravljanjem njegovim portfoliom, odnosno onim uslugama, transakcijama, vrstama transakcija ili instrumentima za koje je razvrstan kao profesionalni klijent.

Profesionalni klijent nema pravo na obeštećenje iz sredstava Fonda za zaštitu investitora.

Ovlašćena banka je dužna da, pre pružanja usluga profesionalnom klijentu pruži informacije o postojanju i uslovima eventualnog založnog prava koje Ovlašćena banka ima ili bi mogla da ima na finansijskim instrumentima ili sredstvima klijenta i o obavezama i odgovornostima banke u pogledu korišćenja finansijskih instrumenata.

2.3 Promena kategorije

Ovlašćena banka će profesionalnom klijentu, na njegov zahtev, omogućiti tretman sa višim nivoom zaštite, odnosno tretman koji imaju ostali klijenti koji nisu profesionalni klijenti.

Ovlašćena banka će klijenta iz stava 1 pre pružanja usluge (a na osnovu informacija o takvom licu koje su Ovlašćenoj banci dostupne), obavestiti da se smatra profesionalnim klijentom i da će biti tretiran kao takav.

Ovlašćena banka će obavestiti profesionalnog klijenta o mogućnosti izmene dogovorenih uslova kako bi sebi obezbedio viši nivo zaštite svojih interesa, s tim što je odgovornost na ovom klijentu da zatraži viši nivo zaštite svojih interesa, i to kada smatra da nije u stanju da pravilno proceni, odnosno upravlja rizicima svojstvenim nekoj investiciji. Viši nivo zaštite interesa se obavezno pruža kada profesionalni klijent zaključi ugovor odnosno Aneks ugovora u pisanoj formi sa Ovlašćenom bankom kojim precizira da ne želi da bude

tretiran kao profesionalni klijent, koji mora jasno da odredi da li se odnosi na jednu ili više usluga, odnosno transakcija ili na jednu ili više vrsta finansijskih instrumenata, odnosno transakcija.

Profesionalni klijenti su dužni da Ovlašćenu banku, blagovremeno obavestavaju o svim činjenicama koje bi mogle da utiču na promenu u kategorizaciji klijenta kod Ovlašćene banke. Ukoliko Ovlašćena banka ustanovi da neki klijent više ne pripada početno utvrđenoj kategoriji profesionalnog klijenta, preduzeće odgovarajuće mere.

3. MALI KLIJENTI

3.1 Mali klijent

Klijenti, koji po Zakonu i aktima Komisije kao i na osnovu svojih investicionih ciljeva, znanja i iskustva, finansijske pozicije ne pripadaju kategoriji profesionalnih klijenata svrstavaju se u male klijente.

3.2 Tretman

Ovlašćena banka će pre zaključenja ugovora male klijente bliže informisati i upoznati o:

- 1) Ovlašćenoj banci i uslugama koje pruža, a koje su definisane Zakonom, aktima Komisije za hartije od vrednosti i Pravilima poslovanja;
- 2) finansijskim instrumentima, njihovoj prirodi i vrstama rizika koje određeni finansijski instrument nosi;
- 3) zaštiti finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenta u slučaju kada Ovlašćena banka drži za račun klijenta finansijske instrumente i novčana sredstava, a naročito o tome:
 - a) da se novčana sredstva ili finansijski instrumenti mogu držati kod trećeg lica u ime Ovlašćene banke i o obavezama Ovlašćene banke u vezi sa postupanjem ili propustima trećeg lica, kao i o posledicama po klijenta u slučaju nesolventnosti trećeg lica;
 - b) kada treće lice vodi finansijske instrumente na zbirnom računu kao i upozorenje o rizicima koji iz toga proizlaze;
 - c) da u slučaju kada računi koji sadrže finansijske instrumente ili novčana sredstva klijenta ili potencijalnog klijenta, jesu ili će biti u nadležnosti zakonodavstva druge države (ili država koje nisu članice Evropske unije), te naznačiti da se prava klijenta ili potencijalnog klijenta u vezi sa navedenim finansijskim instrumentima ili sredstvima mogu shodno tome razlikovati;
 - d) da o postoji upisano založno pravo i uslovima eventualnog založnog prava u korist Ovlašćene banke ima ili bi mogla da ima na finansijskim instrumentima ili sredstvima klijenta;
 - e) da će pre zaključenja transakcija kojima se finansiraju hartije od vrednosti, a koje se odnose na finansijske instrumente koje Ovlašćena banka drži za račun malog klijenta ili pre nego što se na drugi način koriste takvi finansijski instrumenti, Ovlašćena banka blagovremeno, pre korišćenja navedenih instrumenata, Malom klijentu pisanim putem dostaviti jasne, potpune i tačne podatke o obavezama i odgovornostima Ovlašćena banka u pogledu korišćenja navedenih finansijskih instrumenata, uključujući uslove za njihovo vraćanje klijentu kao i o rizicima koje oni uključuju.
 - f) troškovima i naknadama, organizatora tržišta, Komisije za hartije od vrednosti, Centralnog registra, trećih strana. Informacije o troškovima i naknadama uključuju: ukupnu cenu koju je klijent dužan da plati u vezi sa finansijskim instrumentom ili uslugom, uključujući sve povezane provizije, naknade i druge troškove, kao i sva plaćanja putem Ovlašćene banke pri čemu provizija, odnosno naknada koju društvo naplaćuje mora biti posebno navedena za svaki slučaj; osnov za izračunavanje cene, u slučajevima kada ukupnu cenu nije moguće navesti pri čemu provizija, odnosno naknada koju društvo naplaćuje mora biti posebno navedena za svaki slučaj; upozorenje o valuti i relevantnom deviznom kursu i troškovima, u slučajevima kada bilo koji deo ukupne cene mora biti plaćen ili predstavlja iznos u stranoj valuti; obaveštenje da postoji mogućnost drugih troškova, što uključuje poreze ili druga plaćanja, povezane sa transakcijom u vezi sa finansijskim instrumentom ili uslugom, koji mogu nastati za klijenta, a koji nisu plativi putem investicionog Ovlašćene banke ili nisu nametnuti od strane Ovlašćene banke i načine plaćanja.

3.3 Pravo na obeštećenje iz Sredstava Fonda za zaštitu investitora

Mali klijent ima pravo na obeštećenje iz sredstava Fonda za zaštitu investitora u slučaju stečaja kreditne institucije (čiji je Ovlašćena banka deo) do iznosa od 20.000 evra u dinarskoj protivvrednosti. Obeštećenje se odnosi na sledeća potraživanja:

- 1) novčana potraživanja u dinarima koja član Fonda, Ovlašćena banka duguje klijentu ili koja pripadaju klijentu, nastala po osnovu obavljanja investicionih usluga i aktivnosti iz odredbe člana 134. stav 1. Zakona
- 2) potraživanja za povraćaj finansijskih instrumenata koji pripadaju klijentu člana Fonda, Ovlašćena banka i koje drži Ovlašćena banka za račun klijenta u vezi sa odredbama o jednoj ili više investicionih usluga i aktivnosti iz odredbe člana 134. stav 1. Zakona;

Osigurani iznos iz stave 1 ovog člana primenjuje se na ukupna potraživanja klijenta prema jednom članu Fonda, bez obzira na broj i mesto računa, pod uslovom da se takav povraćaj odnosi na sredstva u dinarima i na finansijske instrumente.

3.4 Promena kategorije

Klijenti koji su tretirani kao Mali klijenti na lični zahtev mogu se odreći višeg nivoa zaštite koju podrazumeva njihov status. U ovom slučaju klijent u pisanom obliku obaveštava Ovlašćenu banku da želi da bude tretiran kao Profesionalni klijent, u odnosu na sve ili na neku pojedinačnu investicionu uslugu, odnosno transakciju ili za određenu vrstu transakcija, odnosno finansijskih instrumenata.

Ovlašćena banka će u slučaju kada Mali klijent traži promenu kategorije:

- 1) nedvosmisleno i u pisanoj formi upozoriti klijenta o smanjenju zaštite njegovih interesa i pravu na obeštećenje iz Fonda za zaštitu investitora, a koje ovim putem može da izgubi;
- 2) proceniti da li klijent poseduje dovoljno znanja i iskustva za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj proceni rizika u vezi sa ulaganjima;
- 3) sa klijentom ili zaključiti pisani ugovor, odnosno aneks ugovora kojim će biti precizirane usluge, odnosno transakcije, odnosno finansijski instrumenti u vezi sa kojima klijent želi da bude tretiran kao profesionalni klijent ili odbiti da klijentu prizna status profesionalnog klijenta.

Klijent je dužan da u posebnom dokumentu, koji je odvojen od ugovora, izjavi da je svestan posledica gubitka nivoa zaštite.

Pre nego što usvoji zahtev klijenta za odricanje od višeg nivoa zaštite, Ovlašćena banka će preduzeti odgovarajuće aktivnosti kako bi se utvrdilo da klijent koji zahteva da bude tretiran kao profesionalni klijent ispunjava za to propisane uslove, odnosno Ovlašćena banka će da proceni da takav klijent poseduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj proceni rizika u vezi sa ulaganjima, a u zavisnosti od vrste transakcija ili usluga.

Procena podrazumeva razmatranje činjenice o tome da li klijent ispunjava najmanje dva od sledećih uslova:

- 1) investitor je izvršio transakcije na finansijskim tržištima uz prosečnu učestalost od najmanje 10 transakcija po kvartalu u toku poslednje godine i u vrednosti od 50.000 evra kvartalno;
- 2) veličina portfolia finansijskih instrumenata, uključujući i novac, investitora prelazi 500.000 evra u dinarskoj protivvrednosti;
- 3) investitor radi ili je radio najmanje godinu dana u finansijskom sektoru na poslovima koji zahtevaju poznavanje ulaganja u hartije od vrednosti.

4. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ovlašćena banka će Pravilnik o kategorizaciji kao i svaku njegovu dalju izmenu (pre početka primene a nakon dobijanja saglasnosti Komisije), objaviti na svojoj internet stranici i na oglasnoj tabli najmanje 15 (slovima:petnaest) dana pre početka primene objaviti na svojoj internet stranici i na oglasnoj tabli.

Izrada predloga izmena i dopuna i održavanje prečišćenog teksta Pravilnika u nadležnosti je Ovlašćene banke a Izmene i dopune Politike usvaja Izvršni odbor Banke.

Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja, a primjenjuje se danom početka primene Pravila poslovanja, čiji je Pravilnik sastavni deo, usvojenih dana 28.02.2017. godine tj. istekom roka od 7 (sedam) dana od dana objave iz ovog stava.

Predsednik Izvršnog odbora

Csilla Ihasz

Član Izvršnog odbora

Enrico Verdoscia

Član Izvršnog odbora

Alen Dobrić

Član Izvršnog odbora

Nikola Vuletić